

Angående byggnadsminnesförklaring av kv Tillbudet 2, Gustav Adolfs församling, Sundsvalls kommun

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsen förklarar kv Tillbudet 2, Gustav Adolfs församling, Sundsvalls kommun som byggnadsminne enligt 3 kap. 1 § lagen (SFS 1988:950) om kulturminnen m m.

Frågan om byggnadsminnesförklaring av den aktuella byggnaden väcktes 1998-07-27 av

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar för byggnadens underhåll.

Om särskilda skäl finns får Länsstyrelsen enligt 3 kap. 14 § kulturminneslagen lämna tillstånd till ändring av byggnadsminne.

Enligt 3 kap. 21 § kulturminneslagen gäller detta beslut omedelbart, även om det överklagas.

MOTIV FÖR BESLUT

Länsstyrelsens beslut grundar sig på fastighetens mycket höga kulturhistoriska värde med välbevarad exteriör och interiör. Byggnaden representerar en relativt anspråkslös typ av stenhus, förlagd till den yttre delen av stenstaden, dit de mindre bemedlade fastighetsägarna tvingades efter stadsbranden 1888. Även denna typ av stenhus visar ambitionerna i uppbyggnaden av stadens centrum och belyser genom sin enkelhet de sociala kontrasterna i den centrala staden.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras exteriört.
2. I byggnaden får inga ingrepp göras i stomme, ursprunglig planlösning eller äldre fast inredning i trapphus och lägenhetsplan 1 trappa.

3. Byggnaden skall underhållas på ett sådant sätt att den inte förfaller. Vid vård- och underhållsarbeten exteriört och interiört skall dessa utföras med traditionella byggnadsmaterial, färger och metoder, på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

BESKRIVNING

Byggnaden är uppförd i två våningsplan samt inredd vind. Fasadmurarna är byggda i murtegel som slätputsats och sadeltaket är täckt med falsad plåt. Bottenvåningens puts är rusticerad och huvudvåningens slätputs varierar med hörnkedjor. Gatufasaderna får genom hörnkedjorna markerade delpartier som förstärks av varierade fönsteröverstycken, barockartade bågsegment eller slutstenar. Bottenvåningens fönster har bågformade valv medan huvudvåningens fönster har raka valv. Gatuhörnet är avfasat och en balkong med smidesräcke återfinns i huvudvåningen. Huvudentrén är belägen på gården och våningarna nås genom ett trapphus som delvis skjuter ut från byggnaden i söder. Interiört byggs studentlägenheter på den tidigare oinredda vinden och ett flertal lägenheter skapas på våningen 1 trappa. Bottenvåningen upptas av en pizzeria.

HISTORIK

Den första fastighetsägaren var järnbäraren Isak Niclas Eklund, f 1825, (då av tomten 234 i det fjärde kvarteret, sedermera reglerat till tomt nr 2 i kvarteret Tillbudet). Han bodde här redan i början av 1880-talet. Via släktingen Lars övergick fastigheten, den 26 januari 1903, till skinnhandlaren Lars Johan Larsson. Denne uppförde det nuvarande stenhuset efter osignerade ritningar som godkändes av byggnadsnämnden den 4 februari 1903. Efter dennes död övergick huset till sonen, direktör Eric Johan Leje i Stockholm, 1933 och den 29 mars 1944 till dottern, fru Maria Rönne. Tjugo år senare tillträdde direktör Robert Söderholm och Sundsvalls Bilcentrum AB som ägare. 1997 förvärvades fastigheten av den nuvarande ägaren,

Denna del av stenstaden tillhörde de mindre intressanta delarna för exploatering, vilket också visar sig än idag med två obebyggda tomter inom kvarteret. Det är därför inte förvånande att det vid sekelskiftet endast fanns mindre bemedlade hyresgäster här. Inom kvarteret bodde kopparslagaren Renmark med fru på hörntomten mot Skolhusallén, handlaren Larsson med fru och fem barn på nu aktuell fastighet och kakelugnsmakaren Bohlin och arbetaren Pettersson med fru och fosterdotter i den södra hälften av kvarteret, som redan då ägdes av Sundsvalls Brödraförening (frimurarna). Byggnads- och tomtvärdena tillhörde de lägsta i stenstaden, med ett snitt på 3000 kronor resp 2500 kronor. Detta kan jämföras med fastigheterna kring torget, där byggnaderna värderades till flera hundratusentals kronor och tomterna för tiondelen så mycket.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som inte är nöjd med detta beslut, kan överklaga det hos Länsrätten i Västernorrlands län genom en skrivelse som dock skall sändas till Länsstyrelsen, Kulturmiljö, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag vederbörande har fått del av beslutet. Ytterligare upplysningar om sådant överklagande lämnas i bilagt informationsblad 'Fullföljdshänvisning'.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även länsantikvarien och jurist deltagit.

Inger Liliequist
tf länsråd

Torbjörn Svahn
antikvarie

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet, kulturmiljöavdelningen, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sundsvalls kommun, stadsbyggnadsnämnden, 851 85 Sundsvall

För åtgärder enligt 3 kap 8 § kulturminneslagen

Inskrivningsmyndigheten vid Sundsvalls tingsrätt, Box 467, 851 06 Sundsvall
Överlantmäтарыndigheten i Västernorrlands län, Box 154, 871 23 Härnösand